

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація: В роботі систематизовано основні підходи до управління проектами, визначено особливості управління проектами в умовах військового часу.

Ключові слова: проект, управління проектом, IT-галузь

Abstract: The work systematizes the main approaches to project management, identifies the features of project management in wartime conditions.

Keywords: project, project management, IT industry

Швидке зростання цифрових технологій, хмарних сервісів, Big Data, пандемія COVID-19 спричинили суттєвий рівень діджиталізації значної кількості процесів, зокрема процесу управління проектами. Трансформація процесів, спричинена діджиталізацією, змушує підприємства адаптуватись до нових умов, зокрема створювати нові організаційні структури, встановлювати рівні доступу до цифрової інформації, забезпечувати безпечність зберігання інформації в хмарному середовищі.

На організації впливає технологічний прогрес. Досягнення в технологіях здебільшого зумовлені такими розробками як: мобільні технології, соціальні медіа, Big Data, технології хмарних обчислень та Інтернет речей (IoT) [1-2]. На думку [3] технологічні досягнення та їх застосування все більше стають невід'ємною частиною продуктів і процесів організації.

Тривалий період значна кількість підприємств, зокрема в IT-галузі працює в дистанційному режимі, що створює нові виклики для керівництва, зокрема контроль за роботою працівників, адже працюючи поза офісом, значна кількість працівників може невчасно чи недостатньо якісно виконувати свої завдання. Це в кінцевому рахунку може спричинити невчасне чи недостатньо якісне виконання поточних проектів. В умовах військового часу підприємства IT-галузі зіштовхнулись з новим викликом: значна кількість працівників змінила місце проживання, зокрема виїхала за кордон, що викликає різницю в часових поясах. Усі означені проблеми свідчать про важливість підвищення ефективності управління проектами, особливо в умовах військового часу та потребу в подальшій діджиталізації цього процесу.

Управління проектом є процесом управління матеріальними, фінансовими, трудовими ресурсами, спрямованим на досягнення заздалегідь визначеної мети у встановлені в проекті строки [4].

Існують різні підходи до управління проектами, зокрема в IT-галузі найбільш розповсюдженими є така методологія як Agile.

Agile-метод є гнучким підходом до управління проектами, який передбачає використання ітераційних робочих циклів (спринтів). Кожен спринт використовує міні-фази для визначення вимог, проектування, компіляції/розробки проекту, тестування та оцінки результатів проекту. Після кожної міні-фази створюється попередній результат, проміжний продукт, до якого можуть висуватись додаткові умови щодо покращення. Для отримання кінцевого результату, який є цікавим замовнику, зазвичай відбувається декілька повторень.

Саме Agile використовували в 2022р. 80% IT-компаній згідно зі щорічним опитуванням [5].

Найпопулярнішою agile-методологією є Scrum, яку визначили 87% респондентів у 16-му щорічному опитуванні State of Agile (2022) (проти 58% в 2020р.). Суттєвою популярністю користується й Kanban, використання якого зросло з 7% в 2020р. до 56% респондентів в 2022р. Поєднанням попередніх двох методів є Scrumban.

Отже, в управлінні проектами спостерігається стійке використання схожих методів в IT компаніях, незалежно від географічного положення.

Забезпечити діджиталізацію процесу управління проектами дозволяє використання таких інструментів як Jira та Migo, якими користується відповідно 66% та 42% респондентів, які взяли участь в опитуванні.

Аналіз діяльності вітчизняних ІТ-компаній показав, що світові тенденції є характерними і для вітчизняних компаній.

Отже, в умовах військового часу вітчизняним підприємствам для підвищення якості управління проектами та діяльності компаній в цілому важливим є не лише використання сучасних методів та інструментів управління, але й мотивація персоналу, зокрема в напрямку психологічної підтримки. В сучасних умовах значна кількість працівників є психологічно та фізично виснаженими. Окрім регулярних нарад щодо впровадження проектів доцільним є збільшення кількості заходів, спрямованих на об'єднання команди, переключення працівників на інші справи, проведення майстер-класів, в тому числі в онлайн форматі.

Таким чином, аналіз стану управління проектами вітчизняних ІТ компаній показав, що він відповідає світовим тенденціям, потребує подальшої діджиталізації. Також для підвищення ефективності управління проектами важливим є підвищення уваги щодо покращення соціально-психологічного стану працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Balakrishnan, R., Das, S., How do firms reorganize to implement digital transformation? *Strategic Change* 2020. No. 29, p. 531–541.
2. Châlons, C., Dufft, N. The Role of IT as an Enabler of Digital Transformation. In: Abolhassan, F. (eds) *The Drivers of Digital Transformation. Management for Professionals*. Springer, Cham. 2017 https://doi.org/10.1007/978-3-319-31824-0_2.
3. Chawla R.N., Goyal P. Emerging trends in digital transformation: a bibliometric analysis. *Benchmarking: An International Journal*, 2022. Vol. 29 No. 4, pp. 1069-1112. <https://doi.org/10.1108/BIJ-01-2021-0009>.
4. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Місце процесу управління проектами в стратегії розвитку підприємств. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 3. С. 8-13.
5. State of Agile (2022) <https://info.digital.ai/rs/981-LQX-968/images/AR-SA-2022-16th-Annual-State-Of-Agile-Report.pdf>

Єпіфанова Ірина Юрійвна, доктор економічних наук, професор, в.о. декана факультету Менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: yepifanova@vntu.edu.ua

Колесников Юрій Сергійович, магістр, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Yepifanova Iryna Yu., doctor of economics, professor, acting Dean of the Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yepifanova@vntu.edu.ua

Kolesnikov Yuriy S., master, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.